

Środa, 10 marca 2021 r.

EROD i EIOD przyjęły wspólną opinię dotyczącą rozporządzenia w sprawie zarządzania danymi

EROD i EIOD przyjęły wspólną opinię odnośnie wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie zarządzania danymi. Rozporządzenie ma na celu zwiększenie dostępności danych poprzez zwiększenie zaufania do pośredników w zakresie danych [1] oraz wzmocnienie mechanizmów udostępniania danych w całej UE. W szczególności celem rozporządzenia jest promowanie udostępniania danych sektora publicznego do ponownego wykorzystania, udostępniania danych między przedsiębiorstwami oraz umożliwianie wykorzystywania danych osobowych z pomocą „pośrednika w udostępnianiu danych osobowych.” Rozporządzenie ma na celu również umożliwienie wykorzystywania danych z pobudek altruistycznych.

EROD i EIOD uznają uzasadniony cel rozporządzenia, jakim jest poprawa warunków udostępniania danych na rynku wewnętrznym. Jednocześnie ochrona danych osobowych jest zasadniczym i integralnym elementem zaufania w gospodarce cyfrowej. W tej wspólnej opinii EROD i EIOD wzywają współustawodawców do zapewnienia pełnej zgodności przyszłego rozporządzenia w sprawie zarządzania danymi z prawodawstwem UE w zakresie ochrony danych osobowych, co zwiększy zaufanie do gospodarki cyfrowej i utrzyma stopień ochrony przewidziany w prawie UE pod nadzorem organów nadzorczych państw członkowskich UE.

Andrea Jelinek, Przewodnicząca EROD, powiedziała: *„Ramy prawne UE w zakresie ochrony danych nie stoją na przeszkodzie rozwojowi gospodarki opartej na danych. Wręcz przeciwnie, umożliwiają ją: zaufanie do wszelkiego rodzaju wymiany danych może być jedynie osiągnięte poprzez przestrzeganie obowiązującego prawodawstwa o ochronie danych. RODO jest fundamentem, na którym europejski model zarządzania danymi musi zostać zbudowany. Dlatego też podkreślamy potrzebę zapewnienia spójności z RODO w odniesieniu do kompetencji organów nadzorczych, ról różnych zaangażowanych podmiotów, podstawy prawnej przetwarzania danych osobowych, niezbędnych zabezpieczeń i wykonywania praw osób, których dane dotyczą.”*

Wojciech Wiewiórowski, EIOD, powiedział: *„Rozumiemy rosnące znaczenie danych dla gospodarki i społeczeństwa, co zostało określone w europejskiej strategii w zakresie danych. Jednakże z „dużymi zbiorami danych wiąże się duża odpowiedzialność”, dlatego też muszą być wdrożone odpowiednie zabezpieczenia w zakresie ochrony danych. Nadrzędne ramy dla europejskiej przestrzeni danych powinny zapewniać, że dorobek prawny ochrony danych nie zostanie naruszony.”*

EROD i EIOD uważają, że prawodawca UE powinien dopilnować, aby w treści rozporządzenia w sprawie zarządzania danymi wyraźnie i jednoznacznie stwierdzono, że rozporządzenie to nie wpłynie na stopień ochrony danych osobowych osób fizycznych, ani nie zmieni żadnych praw i obowiązków określonych w prawodawstwie dotyczącym ochrony danych.

Jeśli chodzi o ponowne wykorzystywanie danych osobowych będących w posiadaniu organów sektora publicznego, EROD i EIOD zalecają dostosowanie rozporządzenia w sprawie zarządzania danymi do istniejących przepisów dotyczących ochrony danych osobowych

ustanowionych w RODO oraz do dyrektywy w sprawie otwartych danych. Ponadto należy wyjaśnić, że ponowne wykorzystywanie danych osobowych będących w posiadaniu organów sektora publicznego może być dozwolone wyłącznie wtedy, jeśli jest osadzone w prawie UE lub prawie państwa członkowskiego. Takie przepisy powinny zawierać wykaz wyraźnych zgodnych celów, dla których dalsze przetwarzanie może być dozwolone zgodnie z prawem lub stanowi niezbędny i proporcjonalny środek w demokratycznym społeczeństwie służącym celom, o których mowa w art. 23 RODO.

Odnosnie dostawców usług udostępniania danych, wspólna opinia podkreśla potrzebę zapewnienia osobom fizycznym uprzedniej informacji i kontroli, biorąc pod uwagę zasady ochrony danych w fazie projektowania i domyślnej ochrony danych, przejrzystości i ograniczenia celu. Ponadto powinien być wyjaśniony tryb korzystania z praw, na podstawie którego tacy dostawcy usług mogliby skutecznie wspierać osoby fizyczne w wykonywaniu ich praw jako osób, których dane dotyczą.

Jeśli chodzi o altruistyczne podejście do danych, EROD i EIOD zalecają, że rozporządzenie w sprawie zarządzania danymi powinno lepiej zdefiniować cele leżące w interesie ogólnym takiego „altruistycznego podejścia do danych”. Altruistyczne podejście do danych powinno być zorganizowane w taki sposób, aby umożliwiało osobom fizycznym łatwe wyrażenie, ale również wycofanie zgody.

W świetle potencjalnych zagrożeń dla osób, których dane dotyczą, kiedy ich dane osobowe mogą być przetwarzane przez dostawców usług udostępniania danych lub organizacje o altruistycznym podejściu do danych, EROD i EIOD uważają, że systemy deklaratywnej (dobrowolnej) rejestracji tych podmiotów, ustanowione w rozporządzeniu w sprawie zarządzania danymi, nie przewidują wystarczająco rygorystycznej procedury sprawdzającej stosowanej do takich usług. Dlatego też EROD i EIOD zalecają poszukiwanie alternatywnych procedur, które przewidują bardziej systematyczne uwzględnianie narzędzi rozliczalności, w szczególności przestrzegania kodeksu postępowania lub mechanizmu certyfikacji.

Wspólna opinia zawiera również zalecenia dotyczące wyznaczenia organów nadzorczych jako głównych organów właściwych do spraw kontroli przestrzegania przepisów rozporządzenia w sprawie zarządzania danymi, w porozumieniu z innymi odpowiednimi organami sektorowymi.

[1] *Zob. Uzasadnienie Wniosku, s. 1.*

Informacja dla redaktorów:

Prosimy zwrócić uwagę, że wszystkie dokumenty przyjęte na posiedzeniu plenarnym EROD podlegają niezbędnym kontrolom pod względem prawnym, językowym i pod względem formatowania oraz będą udostępniane na stronie internetowej EROD po ich zakończeniu.